

12.5.2023

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunnan kokous

Aika	perjantai 12.5.2023 klo 9.00–10.50
Paikka	Salpakeskus, nh Aula 2 ja Teams
Läsnä	Markku Hannonen, Kotkan kaupunki Hannu Heinonen, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry Kari Jääskeläinen, Kymen Yrittäjät ry Marika Kirjavainen, Kymenlaakson kauppakamari Sonja Laitinen, SAK ry ja STTK ry Jaakko Mikkola, Kymenlaakson liitto Timo Olli, Kouvolan ammattiopisto Eduko Marita Toikka, Kouvolan kaupunki Mirja Toikka, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK Jouni Väkevä, Metsäkeskus Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomen ELY-keskus: Satu Mäkelä, puheenjohtaja Kari Halme Hanna Kailasto Visa Niittyneemi Sanna Lindqvist, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Satu Mäkelä avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen.

2 Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen 21.12.2022 muistio hyväksyttiin.

3 Alueelliset kehitysnäkymät

Puheenjohtaja esitteli Kaakkois-Suomen kehitysnäkymiä maaliskuun tilastotietojen pohjalta.

- Työllisyystilanne parantui viime vuoden aikana ja kokonaistyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat edelleen laskussa. Tilanne on kääntymässä, sillä etenkin Pohjois-Kymenlaaksoon kohdistuu lomautuksia ja muutosneuvotteluita. Työvoiman kysyntä on myös laskusuunnassa. Työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat ovat edelleen vahvasti esillä ja koettelevat eri toimialoja. Uusilla koulutusavauksilla pyritään vastaamaan osaamistarpeisiin.
- Suhdanneodotukset ovat Kaakkois-Suomessa valtakunnan keskiarvon tasolla. Maan sisäinen nettomuutto oli edellisvuotta negatiivisempaa. Vireille pantujen konkurssien määrät ovat kääntyneet Kymenlaaksossa nousuun ja Etelä-Karjalassa laskuun.
- Kehitysnäkymissä kuluttajien luottamus on heikentynyt ja ostovoima on supistunut. Energiakriisi ei ollut niin syvä kuin pelättiin. Energian hinta on koetellut osaa yrityksistä ja pakottanut yrityksiä uusiin

12.5.2023

energiainvestointeihin. Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset näkyvät matkailussa, metsäteollisuudessa ja logistiikassa.

- Rakentamisen toimialalla kohonneet hinnat ja epävarmuus tulevasta hillitsevät investointeja. Varovaisia tulevaisuudennäkymiä.
- Metsäteollisuuden osalta näkymät alkoivat heikentyä lomautusten ja Anjalan paperikoneen lakkautusuutisen myötä.
- Kotimaan matkailu on kasvanut Kymenlaaksossa 5 % ja Etelä-Karjalassa 6 %. Valtaosa liikevaihdosta syntyy suomalaisista asiakkaista.
- Peräkkäiset kriisit ovat koetelleet maatalouden toimialaa. Lannoitteiden hinta on hieman laskenut korkeimmista hinnoista. Maatalous- ja puutarhayritysten määrä pieneeni molemmissa maakunnissa.
- Ympäristö- ja energia-alalla tapahtuu paljon. Maakaasun käytölle on etsitty vaihtoehtoja ja pyritty siirtymään vihreämpään energiaan. Energia-alan sekä saneerausrakentamisen investoinnit luovat mahdollisuuksia myös konepajateollisuuteen.
- Venäjän tuontipuu on onnistuttu korvaamaan pääosin kotimaisella puulla sekä Baltian tuonnilla. Puun hinta on lähtenyt nousuun ja logistiikkavirtojen muutos on meneillään. Logistiikassa kannattavuusnäkymät ovat epävarmat.
- Kaupan alalla kuluttajien ostovoiman kehitykseen vaikuttaa yleinen kustannustason nousu inflaation myötä. Maakunnissa kuitenkin investoidaan isoissa marketeissa. Elintarviketeollisuudessa on myös investointeja.

Keskusteltiin tarkemmin Väyläviraston aikomuksesta sulkea Karjalan rata Syrjäsalmen rautatiesillan korjaustyön takia.

Merkittiin tilannekatsaus tiedoksi.

4 E-vastuualueen ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja totesi, että uuden hallitusohjelman sisältö ja mahdolliset vaikutukset ELY-keskusten rakenteelle jäävät nähtäväksi. Joillakin ohjaavilla tahoilla on toiveita keskusvirastomalliin siirtymisestä. Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteisen strategian valmistelu käynnistyy. ELY-keskusten sidosryhmäkysely toteutetaan syksyllä. Kyselyllä kartoitetaan ELY-keskusten sidosryhmien tyytyväisyyttä.

Lait TE-palveluiden siirrosta kuntiin on vahvistettu ja TE-2024 uudistus etenee. Valtiolta kuntiin siirtyy arviolta yli 4200 henkilötyövuotta. TE-toimistoista noin 4000 htv, ELY-keskuksista noin 75 htv, KEHA-keskuksesta noin 130 htv ja TE-ASPasta 5 htv. Lisäksi valtion sisällä KEHA-keskukseen siirtyy TE-toimistoista, ELY-keskuksista ja TE-ASPasta noin 330 henkilötyövuotta. TE-toimistoista ELY-keskuksiin siirtyy 30–40 henkilötyövuotta ja maahanmuuttovirastoon 60 henkilötyövuotta. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen näkökulmasta ei ole vielä vahvistettu montako henkilötyövuotta on siirtymässä. Kaakkois-Suomessa alueellinen valmistelu tapahtuu kolmella järjestämisalueella. Alueellinen yhteistyö- ja seurantakeskustelu järjestetään 15.5.2023 Teamsilla.

12.5.2023

Yhteistoimintaneuvottelut valtiolla toteutetaan kaksivaiheisina. Ensimmäisessä vaiheessa käydään valtakunnalliset yhteistoimintaneuvottelut ja toisessa vaiheessa neuvottelut siirtyvät ELY-keskuksiin, TE-toimistoihin ja KEHA-keskukseen. Kaakkois-Suomessa valmistelu edistyy hyvin ja ELY-keskuksessa on lisäresurssi valmistelutehtävään.

Rahoitusta on tarjolla poikkeuksellisen paljon yrityksille ja hankkeisiin (maaseutuohjelma, EAKR, ESR, RRF, JTF). Tarkasteltiin maakunnittaista rahanjakoa rahastoittain. Puheenjohtaja kehotti seuraamaan ilmoittelua ja osallistumaan hakuinfoihin.

Neuvottelukunta totesi katsauksen tiedoksi.

5 Ajankohtaista tienpidosta 2023

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen johtaja Kari Halme esitteli liikenneväylien korjausvelkaa, joka kasvaa voimakkaasti. Korjausvelka muodostuu huonokuntoisen, korjaustarpeessa olevan väylä-omaisuuden korjauskustannusten yhteenlasketusta summasta. Vuoden 2022 lopussa maanteiden korjausvelka oli 1662 milj. euroa ja ratojen korjausvelka 1226 milj. euroa. Kaakkois-Suomen päällysteet ja sillat ovat keskimääräistä paremmassa kunnossa. Koko maassa on n. 57 000 päällystettyä tiekilometriä, joista huonokuntoisia n. 7 500 km (n. 13 %). Kaakkois-Suomessa päällystettyjä tiekilometrejä on 3 319, joista huonokuntoisia 242 km (n. 7 %). Suomessa on siltoja n. 15 000, joista huonokuntoisia on 745 (n. 5 %). Kaakkois-Suomen 858 sillasta huonokuntoisia on 25 (n. 3 %). Iso osa korjausvelasta muodostuu maanteiden ja kävelyn ja pyöräilyn väylien päällystysmääristä.

Valtakunnallinen 12-vuotinen liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitetään uuden hallituksen toimesta. Maarakentamisen kustannustason nousu on ollut huomattavasti yleistä inflaatiota suurempaa. Ostovoimaan verrattuna rahoitusta on käytössä vähiten 15 vuoteen.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vuoden 2023 tienpidon rahoitus on yhteensä 38,6 milj. euroa, josta investointien osuus on 2,3 milj. euroa. Näkyvin sillankorjauskohde tulee olemaan maantiellä 387 Hyypiälän ylikulkusillan korvaaminen putkisillalla. Maantie 387 Vaalimaalta Lappeenrantaan on poikki ajalla 5.6.-7.7.2023 ja liikenne ohjataan kiertoteitä pitkin.

Traficomien rahoitus joukkoliikenteeseen on yhteensä 2,155 milj. euroa ja yksityistierahoitus on 6,17 milj. euroa. Tie- ja ratamaanhankinnan määrärahat kuluvalle vuodelle ovat 1,6 milj. euroa. Joukkoliikenteen kilpailutus 2023/1 on valmistunut ja mukana on vuoroja kuntakeskusten ja keskuskaupunkien välille molemmissa maakunnissa. Imatra ja Lappeenranta ovat yhdistymässä alueelliseksi toimivaltaiseksi joukkoliikenneviranomaiseksi vuodesta 2024 alkaen.

Merkittiin tilannekatsaus tiedoksi.

12.5.2023

6 Vihreään siirtymään ja luonnonsuojeluun liittyviä ajankohtaisia asioita

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen johtaja Visa Niittyniemi kertoi, että kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia 2035 oli lausunnolla vuoden vaihteessa. Strategia ja sitä toimeenpaneva ohjelma on työn alla. Tavoitteena on tehdä myös maakunnalliset biodiversiteettistrategiat. Uusi luonnonsuojelulaki tulee voimaan 1.6.2023. Pääasiallisia muutoksia ovat tiukasti suojeltujen luontotyyppien suojelun vahvistaminen, vapaaehtoinen kompensatio, vapaaehtoiselle suojelulle säädösperusta (esim. METSO ja HELMI –ohjelmat). Malminetsinnän kieltäminen kansallis- ja luonnonpuistoissa ja Suomen Luontopaneelin roolin vahvistaminen.

Luonnonsuojelun hankinta- ja korvausmäärärahan käyttö Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa vuonna 2022 oli 4,78 milj. euroa. METSO-ohjelmassa on toteutettu n. 5600 hehtaaria ja toteutusaste on 82 %. Suojelusopimus on tehty 544 maanomistajan kanssa ja korvauksia on maksettu 35 miljoonaa euroa. Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle on tullut viime vuonna 64 hakemusta.

Vihreän siirtymän hankkeet saavat aluehallintovirastossa etusijamenettelyn. Ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) näkökulmasta vireillä on

- Lignode one anodimateriaalitehdas Stora Enso perusteltu päätelmä on kuulutettu, nähtävillä toukokuun loppuun saakka
- ST1 synteettisen hiilivedyn valmistus Lpr arviointiselostus valmistuu touko-kesäkuussa
- Tuike Finland Oy Haminan palvelinkeskus YVA-ohjelma lausunto on annettu
- Myrsky Energia Oy YVA-ohjelma lausunto on annettu
- Huuhansuon aurinkovoimahanke ennakkoneuvottelu on pidetty. YVA-ohjelma luonnos touko-kesäkuussa ja nähtäville heinä-elokuu 2023.

Keskusteluissa on akkukennotehdas, joka edellyttää ympäristövaikutusten arviointia ennen YVA-menettelyn käynnistämistä. Nordic Ren-Gas Oy Kotka synteettinen metaani CO2 talteenotto Hyötyvoimalasta ja metaanin valmistus Mussalossa. Lisäksi aurinkovoimaan liittyen on paljon keskusteluja.

Ympäristövaikutusten arviointia ei tarvitse soveltaa Gasgrid Finland Oy Vedyn siirtoputki Joutseno-Imatran eikä Forus Oy Konnunsuo aurinkovoimahankeessa.

Neuvottelukunta totesi katsauksen tiedoksi.

7 Muut asiat

Kymenlaakson yrityksissä on ollut melko paljon muutosneuvotteluja alkuvuodesta. Erityisesti Kouvolan kaupunki on kysellyt mahdollisuuksia rakennemuutokseen liittyvän rahoituksen saamiseksi valtiolta. ELY-keskus on järjestänyt tapaamisen kaupungin, maakuntaliiton, työ- ja elinkeinoministeriön, TE-toimiston ja kehitysyhtiö Kinnon kanssa. Tapaamisessa käytiin lävitse, millaista rahoitusta alueella on jo tarjolla. Lopputulemana päädyttiin siihen, että juuri tällä hetkellä erilaista hanke- ja yritysrahoitusta on alueella

12.5.2023

haettavissa runsain mitoin. Myös työllisyyden hoitoon tarkoitettua lisärahoitusta on saatavissa tarpeen mukaan. Alueella on nyt mahdollisuus toteuttaa monenlaisia asioita, kunhan erilaiset ideat saadaan konkretisoitua rahoitettaviksi hankkeiksi.

8 Seuraava kokous

Strategian valmisteluun liittyen on tulossa työpaja neuvottelukunnalle. Ajankohta on syyskuussa ja sopivaa päivämäärää tiedustellaan kyselyllä.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokouksen osallistujia ja päätti kokouksen klo 10.50

Puheenjohtaja

Satu Mäkelä

Sihteeri

Sanna Lindqvist